

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Visitatiestraat 129-133 (Gent, Oost-Vlaanderen)

Projectcode Bureauonderzoek: 2019K249
Projectcode Landschappelijke boringen: 2020I331
December 2020

NOTA

DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Bot Bart

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2020

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV.

Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	6
2	INLEIDING	8
3	GEPLANDE WERKEN	8
4	AFWEGING	9

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van het kadasternummer (Bron: Geopunt). 7

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek. 6

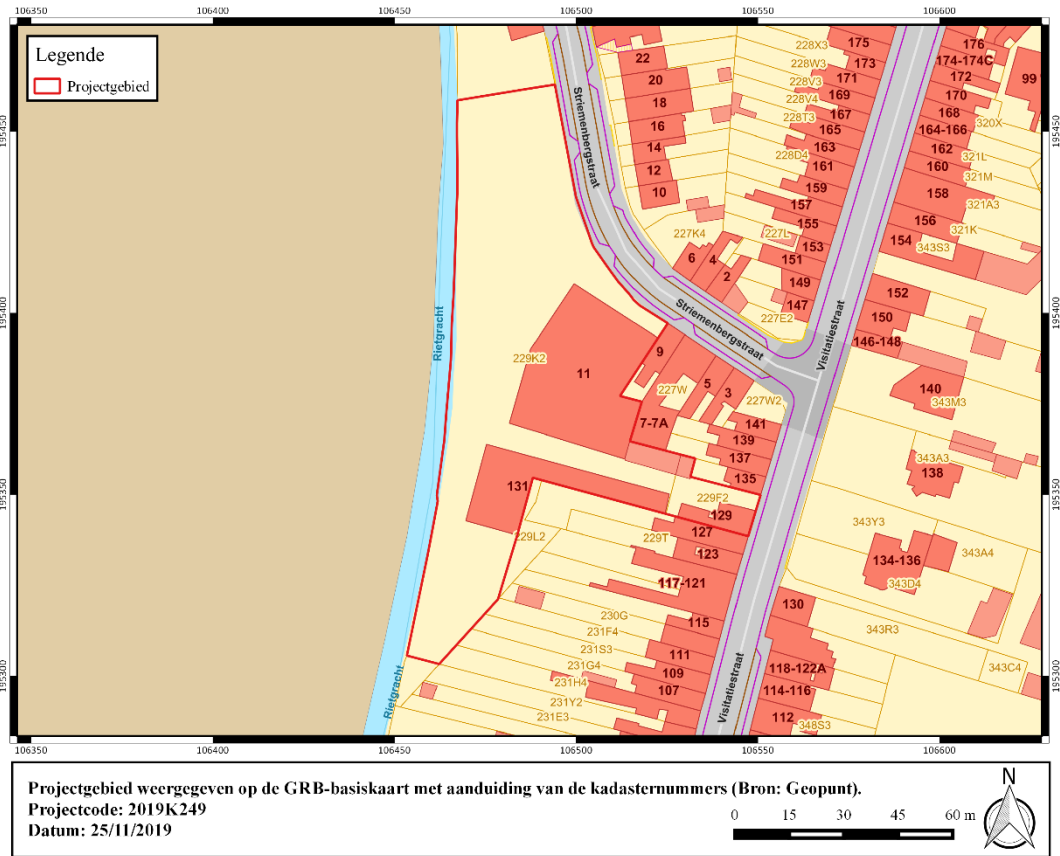

1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Gent
	Deelgemeente	Sint-Amandsberg
	Postcode	9040
	Adres	Visitatiestraat 129-133 / Striemenbergstraat 11
	Toponiem	Visitatiestraat 129-133
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 106459$ $Y_{\min} = 195303$ $X_{\max} = 106550$ $Y_{\max} = 195462$
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Gent, Afdeling 18, Sectie A, nr.: 229k2, 229f2 Figuur 1	
c) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	/	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Clara Thys (archeoloog) Elke Ghyselbrecht (aardkundige) Bart Bot (erkend archeoloog) Floortje Heirman (archeoloog)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	/	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van het kadastrumnummer (Bron: Geopunt).

2 INLEIDING

Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt. De oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt 6232 m²; vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als woongebied. Het onderzoeksterrein situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een zone waar geen archeologie te verwachten valt.

Het onderzoeksgebied is gelegen in Sint-Amandsberg, deelgemeente van Gent, in de provincie Oost-Vlaanderen. Sint-Amandsberg grenst in het noorden aan Oostakker. Het plangebied is omsloten door de Striemenbergstraat, de Visitatiestraat en de Rietgracht. Kadastraal omvat het plangebied de percelen 229k2 en 229f2 van afdeling 18, sectie A. Op heden is het plangebied deels ingenomen door bebouwing (ca. 2094 m²) en deels verhard (ca. 3993 m²). De bebouwing situeert zich in het noordoostelijk, centraal-oostelijk en zuidelijk gedeelte van het projectgebied. Er zijn geen ondergrondse ruimtes aanwezig. De bestaande wegenis is deels uitgevoerd in beton en deels in steenslagverharding. In de uiterst zuidelijke zone bevindt zich een groenbuffer van ca. 150 m².

3 GEPLANDE WERKEN

De opdrachtgever plant de realisatie van een bedrijfsverzamelgebouw met bijhorende wegenis. Om deze ontwikkeling te kunnen realiseren dient de bestaande bebouwing grotendeels gesloopt en de aanwezige verharding voor het merendeel verwijderd te worden. 30 % van de aanwezige bebouwing, zijnde 630 m², en 23 % van de bestaande verharding, zijnde 890 m², zal behouden blijven. Beide situeren zich in het zuiden van het onderzoeksterrein. De bestaande groenzone in het zuiden zal eveneens behouden blijven. Het overige gedeelte van de bebouwing wordt gesloopt, de verharding verwijderd.

Het merendeel van de bestaande bebouwing (ca. 1470 m²) zal afgebroken worden. Op het noordelijke en centrale gedeelte van het plangebied zijn drie nieuwe gebouwen voorzien. De gecombineerde oppervlakte bedraagt ca. 2005 m². Er zijn geen ondergrondse ruimtes gepland. De gebouwen worden gefundeerd door middel van een funderingsplaat (ca. 50 cm-mv) en sleuffunderingen tot vorstvrije diepte ca. 90 cm-mv. Rondom deze nieuwbouw wordt nieuwe buitenaanleg voorzien in de vorm van wegenis en groenzone over een oppervlakte van ca. 2495 m².

Het lijkt geen twijfel dat alle geplande werken in het kader van de ontwikkeling en het met de bouwwerken gepaard gaande verkeer, een reële bedreiging impliceren voor het bodemarchief op een zone van 4500 m². De impact van de in het verleden uitgevoerde bodemingrepen voor de oprichting van de huidige gebouwen en de aanleg van de bestaande verharding is niet bekend. Mogelijk kan de bodem verstoord zijn maar dit kan niet door middel van een bureaustudie alleen met zekerheid aangetoond worden.

4 AFWEGING

In deze sectie volgt een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen. Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is. Na dit gemotiveerd advies volgt het concrete programma van maatregelen voor project Oudenaarde Sint-Amandsberg Visitatiestraat 129-133.

1° de volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek:

Alle nuttige en noodzakelijke onderzoeken werden uitgevoerd.

2° de aanwezigheid van een archeologische site:

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kan aangetoond worden dat het archeologisch potentieel van het projectgebied groot is. Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kan onderstaande afgeleid worden:

- Het plangebied bevindt zich buiten de oudere stadsomwallingen
- Op de Ferrariskaart uit 1777 staat het plangebied afgebeeld als weiland, akkerland en heide.
- Het plangebied blijft volgens het historisch kaartmateriaal onbebouwd tot het midden van de 20ste eeuw.
- Vanaf de tweede helft van de 20ste eeuw wordt het plangebied quasi volledig bebouwd en verhard.
- Archeologische onderzoeken in de omgeving wijzen op een aanwezigheid vanaf de bronstijd. Bewoning uit de ijzertijd, Romeinse tijd en middeleeuwen werden eveneens geattesteerd in de ruimere omgeving van het plangebied.

3° de waardering van de archeologische site:

Archeologisch onderzoek binnen het plangebied zou informatie kunnen geven over de vroegste bewoning te Sint-Amandsberg. Archeologische resten kunnen voorkomen in de vorm van grondsporen (zogenaamde klassieke archeologie) net onder het maaiveld. Echter oude leefniveaus, begraven bodems zijn niet uit te sluiten.

Rekening houdende met de criteria uit de Code Goede Praktijk (CGP), hoofdstuk 5.2, werd de noodzaak tot verder vooronderzoek afgewogen:

- *Archivalisch onderzoek*: Bijkomend archivalisch onderzoek is in dit stadium van het onderzoek niet van toepassing. Dergelijk onderzoek zou een te grote meerkost betekenen, bovendien is aan de hand van het historisch kaartmateriaal een duidelijk beeld verkregen van het onderzoeksgebied.
- *Landschappelijk bodemonderzoek* Cfr. CGP 7.3: Het landschappelijk bodemonderzoek heeft als doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door een gerichte staalname. Een landschappelijk booronderzoek werd uitgevoerd op het terrein. Het landschappelijk

booronderzoek heeft aangetoond dat er zich geen paleobodem binnen het plangebied bevindt. Het potentieel op het aantreffen van steentijdsites is dus nihil.

- *Geofysisch onderzoek Cfr. CGP 7.4:* Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten. In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.

- *Veldkartering Cfr. CGP 7.5:* Veldkartering heeft tot doel om relevante archeologische indicatoren te zoeken door een visuele inspectie van een terrein. In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.

- *Verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek Cfr. CGP 8.4 en 8.5:* Op basis van de landschappelijke boringen kunnen uitspraken gedaan worden of er al dan niet een verkennend en/of waarderend booronderzoek dient plaats te vinden. Een verkennend archeologisch onderzoek heeft als doel eventuele bewaarde artefactensites in kaart te brengen door middel van een extensief boorgrid. In geval van een positieve waarneming kan met behulp van een waarderend booronderzoek in een intensiever grid de artefactenconcentratie gelokaliseerd en afgebakend worden. Op basis van de resultaten van deze booronderzoeken kan overgegaan worden tot de aanleg van proefputten om de onderzoeksstrategie te optimaliseren of een opgraving in functie van een artefactensite. Deze sites dienen gezocht te worden op landschappelijke locaties waar de bewaringskansen m.b.t een artefacten-strooiing gunstig zijn. Indien het landschappelijk booronderzoek aanwijst dat deze sites bewaard kunnen zijn, dient een verkennend en eventueel waarderend booronderzoek plaats te vinden. Het landschappelijk booronderzoek heeft uitgewezen dat het potentieel op steentijdsites binnen het plangebied onbestaande is.

- *Proefsleuven en proefputten Cfr. CGP. 8.6:* Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven. Op die manier kan er een optimale inschatting gemaakt worden van het kennispotentieel aangezien deze methode informatie verschaft omtrent verspreiding, bewaring, aard en datering van de aangetroffen archeologische sporen. Gelet op de verwachting van klassieke sporenarcheologie, onmiddellijk onder de bouwvoor, is een proefsleuvenonderzoek de aangewezen manier om eventueel bedreigd archeologisch erfgoed in kaart te brengen.

Aan de hand van 5 landschappelijke boringen werd een zicht verkregen op de bodemopbouw binnen het plangebied. De boringen werden geplaatst tot op een diepte van -1,2m ten opzichte van het maaiveld. De bodemopbouw werd gekenmerkt door sterk antropogene pakketten: een betonlaag van 15cm à 30cm dik, daaronder een groengrijs stabilisatiepakket en vervolgens antropogene ophogingspakketten met puin tot op een diepte van -1,2m. Vermoedelijk kunnen de antropogene pakketten geïnterpreteerd worden als ophogingspakketten om het terrein bouwrijp te maken. In geen enkele boring werd de onverstoorde moederbodem waargenomen, er werd evenmin een archeologisch niveau aangetroffen. Gezien de geplande werken een diepte zullen veroorzaken van maximum -90cm (+ buffer van 20cm) zal geen potentieel archeologisch niveau aangesneden worden. Er is bijgevolg ook geen potentieel op kennisvermeerdering binnen het plangebied.

Om bovenstaande redenen wordt geen verder archeologisch onderzoek geadviseerd voor de werken ter hoogte van de Visitatiestraat 129-133 te Sint-Amandsberg.

